

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา และการนำความรู้ไปใช้ของนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น เพื่อการเทียบโอนและไม่เทียบโอนหน่วยกิต ในอำเภอสามแสนแสบ จังหวัดนครราชสีมา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิเคราะห์การวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะของการวิจัยดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัญหา เกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักศึกษาวิชาที่หลักสูตรระยะสั้นที่เทียบโอน และไม่เทียบโอนหน่วยกิต ในอำเภอสามแสนแสบ จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการนำความรู้ไปใช้ของนักศึกษาที่จบการศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ที่เทียบโอนและไม่เทียบโอนหน่วยกิต ในอำเภอสามแสนแสบ จังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสาขาอาชีพที่เข้าศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ในอำเภอสามแสนแสบ จังหวัดนครราชสีมา ในปีการศึกษา 2537 จำนวน 1,049 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จากตารางสำเร็จรูป (ศิริชัย กาญจนวาสี, ดิเรก ศรีสุข และทวีวัฒน์ ปิตยานนท์, 2537) ณ ระดับความเชื่อมั่น 90 % และยอมให้ความคลาดเคลื่อน (E) ของการประมาณค่าสัดส่วนเกิดขึ้นได้ในระดับ $\pm 5\%$ ของค่าสัดส่วนสูงสุด (1) จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 214 คน (ภาคผนวก ง.) โดยแบ่งเป็นนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเทียบโอน จำนวน 107 คน และนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นที่ไม่นำไปใช้เพื่อการเทียบโอน จำนวน 107 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง

ซึ่งประกอบด้วย

1. แบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง โดยให้เลือกตอบและเติมข้อความ

2. แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ มุ่งสำรวจเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพหลักสูตรระยะสั้น จำนวน 27 ข้อ โดยศึกษาในด้าน

- นักศึกษา
- หลักสูตร
- สื่อ อุปกรณ์และวัสดุฝึก
- กระบวนการสอนของวิทยากร

3. เป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ มุ่งสำรวจเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของนักศึกษาที่จบการศึกษาก่อนการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น จำนวน 17 ข้อ โดยศึกษาในด้าน

- การเข้าสู่ตลาดแรงงาน
- การนำความรู้ไปประกอบอาชีพอิสระ
- การนำความรู้ไปใช้ชีวิตประจำวัน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ประสานงานกับวิทยากรที่สอนวิชาชีพ ตามพื้นที่ต่าง ๆ ในเขตอำเภอสามสะแกแสง เพื่อให้วิทยากรได้ช่วยแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาเป็นบางส่วน และมีบางส่วนผู้วิจัยได้ไปแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาด้วยตนเอง ติดตามทวงถามแบบสอบถามให้ได้ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวนเครื่องมือที่แจกให้กับนักศึกษาแล้วได้รับคืนมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาที่ศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเทียบโอน ส่งไปจำนวน 107 ชุด ได้รับกลับคืน 100 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95

2. แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพเพื่อการเทียบโอน ส่งไป จำนวน 107 ชุด ได้รับกลับคืน 100 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามที่เกี่ยวกับภูมิหลัง ของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. แบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพหลักสูตรระยะสั้น แจกแจงความถี่ของข้อความโดยกำหนดค่าน้ำหนักมาตรฐานส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) ของข้อความออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งกำหนดค่าคะแนนดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	5
มาก	ให้คะแนนเท่ากับ	4
ปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ	3
น้อย	ให้คะแนนเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	1

แล้วหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ระดับความคิดเห็น หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t-test) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3. แบบสอบถามเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของนักศึกษา แจกแจงความถี่ของข้อความ โดยกำหนดค่าน้ำหนักมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของข้อความออกเป็น 5 ระดับ เหมือนข้อมูลในข้อ 2 และหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ระดับความคิดเห็นของแต่ละความคิดเห็น หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t-test) แล้วนำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์เพื่อแปลความหมายของระดับปัญหาและการนำความรู้ไปใช้ ดังนี้

1.00 - 1.49	=	มีปัญหาน้อยที่สุด
1.50 - 2.49	=	มีปัญหาน้อย
2.50 - 3.49	=	มีปัญหাপานกลาง
3.50 - 4.49	=	มีปัญหามาก
4.50 - 5.00	=	มีปัญหามากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา และการนำความรู้ไปใช้ของนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพพระยะสั้นเพื่อการเทียบโอน และไม่เทียบโอน หน่วยกิต ในอำเภอสามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา สรุปได้ดังนี้

1. ภูมิหลังของนักศึกษา

นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 58 เป็นเพศชายร้อยละ 42 ในจำนวนนี้มีอายุอยู่ในช่วง 14-24 ปี มากที่สุด คือ ร้อยละ 59 และมีอายุอยู่ในช่วง 45-64 ปี น้อยที่สุดร้อยละ 0.5 เป็นนักศึกษาที่เลือกเรียนวิชาคหกรรมมากที่สุด คือ ร้อยละ 34 และเลือกเรียนวิชาพาณิชยกรรมน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 7.5

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา

2.1 ด้านนักศึกษา

นักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเทียบโอน มีปัญหาระดับปานกลาง 3 ข้อ มีปัญหาระดับน้อย 3 ข้อ สรุปรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาของนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเทียบโอน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.41$)

นักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นที่ไม่นำไปใช้เพื่อการเทียบโอนมีปัญหาระดับปานกลาง 1 ข้อ ปัญหาระดับน้อย 5 ข้อ สรุปรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาของนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพระยะสั้นที่ไม่นำไปใช้เพื่อการเทียบโอน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.29$)

2.2 ด้านหลักสูตร

นักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเทียบโอน มีปัญหาระดับปานกลาง 6 ข้อ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ สรุปรวมปัญหาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาของนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเทียบโอนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.69$)

นักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นที่ไม่นำไปใช้เพื่อการเทียบโอนมีปัญหาระดับปานกลาง 1 ข้อ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 6 ข้อ สรุปรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาของนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นที่ไม่นำไปใช้เพื่อการเทียบโอนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.24$)

2.3 ด้านสื่อ อุปกรณ์และวัสดุฝึก

นักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเทียบโอน มีปัญหาระดับปานกลาง 7 ข้อ สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา ของนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเทียบโอนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.03$)

นักศึกษาที่เรียนวิชาชีวหลักสูตรระยะสั้นที่ไม่นำไปใช้เพื่อการเทียบโอน มีปัญหา ระดับปานกลาง 2 ข้อ มีปัญหาระดับน้อย 5 ข้อ สรุปรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาของนักศึกษาที่เรียนวิชาชีวหลักสูตรระยะสั้นที่ไม่นำไปใช้เพื่อการเทียบโอน มีปัญหาระดับปานกลาง 2 ข้อ มีปัญหาระดับน้อย 5 ข้อ

2.4 ด้านการจัดการเรียนการสอนของวิทยากร

นักศึกษาที่เรียนวิชาชีวหลักสูตรระยะสั้น เพื่อการเทียบโอนมีปัญหาระดับน้อย 7 ข้อ สรุปรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาของนักศึกษาที่เรียนวิชาชีวหลักสูตรระยะสั้น เพื่อการเทียบโอนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.94$)

นักศึกษาที่เรียนวิชาชีวหลักสูตรระยะสั้นที่ไม่นำไปใช้เพื่อการเทียบโอนมีปัญหาระดับน้อย 7 ข้อ สรุปรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาของนักศึกษาที่เรียนวิชาชีวหลักสูตรระยะสั้นที่ไม่นำไปใช้เพื่อการเทียบโอน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.67$)

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้

3.1 ด้านการเข้าสู่ตลาดแรงงาน

นักศึกษาที่เรียนวิชาชีวหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเทียบโอน มีปัญหาระดับน้อย 3 ข้อ สรุปรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของนักศึกษาที่เรียนวิชาชีวหลักสูตรระยะสั้น เพื่อการเทียบโอน มีปัญหาระดับน้อย ($\bar{x} = 2.07$)

นักศึกษาที่เรียนวิชาชีวหลักสูตรระยะสั้นที่ไม่นำไปใช้เพื่อการเทียบโอน มีปัญหาระดับปานกลาง 1 ข้อ มีปัญหาระดับน้อย 4 ข้อ สรุปรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของนักศึกษาที่เรียนวิชาชีวหลักสูตรระยะสั้นที่ไม่นำไปใช้เพื่อการเทียบโอนมีปัญหาระดับน้อย ($\bar{x} = 2.38$)

3.2 ด้านการนำความรู้ไปประกอบอาชีพอิสระ

นักศึกษาที่เรียนวิชาชีวหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเทียบโอน มีปัญหาระดับปานกลาง 2 ข้อ มีปัญหาระดับน้อย 5 ข้อ สรุปรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของนักศึกษาที่เรียนวิชาชีวหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเทียบโอนมีปัญหาระดับน้อย (2.44)

นักศึกษาที่เรียนวิชาชีวหลักสูตรระยะสั้นที่ไม่นำไปใช้เพื่อการเทียบโอน มีปัญหาระดับมาก 1 ข้อ มีปัญหาระดับปานกลาง 4 ข้อ มีปัญหาระดับน้อย 2 ข้อ สรุปรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของนักศึกษาที่เรียนวิชาชีวหลักสูตรระยะสั้นที่ไม่นำไปใช้เพื่อการเทียบโอน มีปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.90$)

3.3 ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

นักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเทียบโอนมีปัญหาระดับปานกลาง

1 ข้อ มีปัญหาระดับน้อย 4 ข้อ สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพเพื่อการเทียบโอนมีปัญหาระดับน้อย ($\bar{x} = 2.30$)

นักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นที่ไม่นำไปใช้เพื่อการเทียบโอนมีปัญหาระดับปานกลาง 1 ข้อ มีปัญหาระดับน้อย 4 ข้อ สรุปรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพที่ไม่นำไปใช้เพื่อการเทียบโอน มีปัญหาระดับน้อย ($\bar{x} = 2.10$)

4. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา ที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเทียบโอนกับนักศึกษาที่เรียนเพื่อไม่นำไปใช้ในการเทียบโอนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา ในด้านหลักสูตร ด้านสื่อ อุปกรณ์และวัสดุฝึก ด้านการจัดการเรียนการสอนของวิทยากรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ ด้านการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ด้านการนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพอิสระ และด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นความคิดเห็นในด้านนักศึกษาไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการวิจัยมีข้อค้นพบเกี่ยวกับสภาพปัญหา และการนำความรู้ไปใช้ของนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเทียบโอนและไม่เทียบโอนหน่วยกิต ในอำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา ที่ผู้วิจัยเห็นว่าน่าสนใจ และควรนำมาอภิปรายผล มีดังนี้

1. ด้านนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเทียบโอน เห็นว่า สภาพปัญหาที่สำคัญซึ่งเกี่ยวกับตัวนักศึกษา คือ พื้นความรู้เดิมด้านสายสามัญของนักศึกษาที่มาเรียนวิชาชีพต่ำ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้เรียนเองมีความรู้สึกและถูกมองจากสังคมภายนอกโดยทั่วไปว่า เด็กที่มาเรียนวิชาชีพนั้นเป็นผู้ที่เรียนไม่เก่ง เป็นเด็กที่ไม่ค่อย

เอาใจใส่ในการเรียนวิชาสามัญได้จึงจึงเลือกเรียนวิชาชีพ เพื่อนำไปทดแทนวิชาสามัญที่ตนเอง
ไม่ต้องการเรียน จึงทำให้รู้สึกว่าพินความรู้เดิมของนักศึกษาเองต่ำ มีภูมิความรู้ไม่แน่นเท่าที่ควร
ส่วนนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แต่ไม่นำไปเพื่อเทียบโอน กลับเห็นว่า
ปัญหาที่สำคัญซึ่งเกี่ยวข้องกับนักศึกษา คือ นักศึกษาไม่มีเวลาเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้อาจเป็น
เพราะว่า นักศึกษากลุ่มนี้ต้องการเรียนเพื่อรู้และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้
จึงทำให้รู้สึกว่า เวลาที่วิทยากรจัดให้เรียนตามหลักสูตรนั้นไม่เพียงพอต่อการฝึกทักษะ วิทยากร
เองก็สอนโดยเน้นทักษะให้ผู้เรียนมีทักษะเหมือนครู ทั้ง ๆ ที่วิทยากรกว่าจะมีทักษะจนสอนผู้เรียน
ได้ต้องสะสมทักษะมาเป็นเวลานาน จะมาหวังให้ผู้เรียนที่เรียนเพียงช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ให้ได้
ทักษะไปประกอบอาชีพได้นั้น เป็นสิ่งที่วิทยากรหวังมากเกินไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ, 2536) เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้เรียนจึงเห็นว่า เวลาในการเรียนน้อยเกินไป

2. ด้านหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น เพื่อ
การเทียบโอนเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับหลักสูตร คือ เนื้อหาในหลักสูตรมุ่งเน้นแต่ความรู้ความ
ชำนาญในด้านอาชีพ แต่ไม่ได้เน้นคุณธรรมและจริยธรรมที่นายจ้างต้องการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า
จำนวนชั่วโมงที่ศูนย์บริการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอขามสะแกแสง ใช้ในการสอนวิชาชีพหลัก
สูตรระยะสั้นนั้น เป็นหลักสูตร 100 ชั่วโมง เมื่อเวลาในการสอนน้อย วิทยากรจึงเร่งสอน
ทั้งทางภาคทฤษฎีและมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ที่สอน เนื้อหาของหลักสูตร
ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมสาขาต่างๆ ที่สอน เนื้อหาของหลักสูตรในด้านคุณธรรมและจริยธรรม
ที่นายจ้างต้องการจึงถูกละเลย คุณธรรมและจริยธรรมที่นายจ้างต้องการ สำหรับผู้ที่เรียนวิชาชีพ
แต่ไม่ได้ปลูกฝังเท่าที่ควรได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความรับผิดชอบ การตั้งใจทำงาน
ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความกล้าพูด กล้าทำ ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา
ความมีระเบียบวินัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2536)

ส่วนนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น เพื่อนำไปใช้ในการเทียบโอน เห็นว่า
ปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับหลักสูตร คือ จำนวนชั่วโมงเรียนในหลักสูตรน้อยเกินไป เนื่องจากนักศึกษา
กลุ่มนี้ต้องการฝึกทักษะ ในวิชาชีพที่เรียนอย่างจริงจังเพื่อให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
แต่จำนวนชั่วโมงที่ทางศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอขามสะแกแสงเปิดสอนนั้น เป็น
ระยะเวลาที่สั้นเกินไปไม่เพียงพอต่อการฝึกทักษะวิชาชีพให้เกิดความชำนาญ

3. ด้านสื่อ อุปกรณ์และวัสดุฝึก ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตร
ระยะสั้นเพื่อการเทียบโอนเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับสื่อ อุปกรณ์ และวัสดุฝึก คือ วัสดุ

อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนการสอนที่สถานศึกษาจัดซื้อให้ถึงห้องเรียนซ้ำไม่ทันต่อความต้องการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าศูนย์บริการการศึกษาเอกชนอำเภอ ไม่ได้จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง เนื่องจากมีปัญหาเกี่ยวกับระบบตรวจรับตามระเบียบการจัดซื้อพัสดุ จึงให้ศูนย์การศึกษาเอกชนจังหวัดดำเนินการจัดซื้อให้จึงทำให้ล่าช้า ไม่ทันต่อการใช้งาน นอกจากจะล่าช้าแล้ว อุปกรณ์และเครื่องมือบางอย่างยังเก่า ชำรุด และขาดข้อมูลทันสมัยด้วย (สัมพันธ์ เจริญทอง, 2532)

ส่วนนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการไม่เทียบโอนนั้นเห็นว่า ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับสื่อ อุปกรณ์ และวัสดุฝึก คือ การไม่มีหนังสือและแบบเรียนให้อ่านและขาดหนังสือและแบบเรียนให้อ่านและขาดหนังสือค้นคว้าเกี่ยวกับวิชาชีพ ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นนั้น เน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ (อุทัย ดุลยเกษม, 2530) หลักสูตรที่ใช้สอนนั้น วิทยากรจะเป็นผู้เขียนแล้วเสนอขออนุมัติจากศูนย์บริการการศึกษาเอกชนอำเภอ โดยให้เนื้อหาของหลักสูตรสัมพันธ์และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เมื่อวิทยากรเขียนหลักสูตรเอง จึงไม่มีเนื้อหาที่เป็นแบบเรียนในลักษณะที่เป็นรูปเล่มให้ผู้เรียนได้ศึกษาเหมือนกับนักเรียนที่เรียนในระบบโรงเรียน ประกอบกับทางศูนย์บริการการศึกษาเอกชนอำเภอไม่ได้เตรียมสื่อไว้บริการกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากจำกัดเรื่องงบประมาณเพราะงบประมาณที่จัดสรรให้นั้นมีแต่เพียงค่าวิทยากรและวัสดุฝึกเท่านั้น ไม่มีค่าสื่อประกอบการเรียน

4. ด้านการจัดการเรียนการสอนของวิทยากร ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเทียบโอนเห็นว่า ปัญหาสำคัญที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนของวิทยากร คือ วิทยากรขาดความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพที่สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากรมการศึกษานอกโรงเรียน ไม่มีอัตรากำลังของบุคลากรเพื่อทำการสอน การศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพโดยตรง ดังนั้นวิทยากรที่สอนวิชาชีพในอำเภอสามสะแกแสง ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการครูที่สอนนักเรียนในระบบโรงเรียนซึ่งไม่มีประสบการณ์ทางการประกอบอาชีพโดยตรงแต่เคยได้ศึกษาหรือมีความรู้เรื่องวิชาชีพที่สอนมาบ้าง เมื่อเป็นผู้ไม่รู้จักจริง การสอนก็ไม่น่าสนใจ และไม่น่าศรัทธาต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมองไม่เห็นช่องทางประกอบอาชีพอย่างแท้จริง

ถาวร แซ่โจ้ว (2536) ได้ศึกษาปัญหาการสอนวิชาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสของจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ครูผู้สอนวิชาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสส่วนใหญ่จบวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ และยังไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาชีพ จึงทำให้ครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ จะเห็นว่า

ปัญหา เรื่องการขาดครูสอนวิชาชีพ และครูที่มีประสบการณ์ในทางอาชีพนั้นไม่เฉพาะแต่การเรียนการสอนในระบบเท่านั้น แต่ก็มีมากในการจัดการเรียนการสอน สำหรับการจัดการศึกษานอกกระบบเช่นเดียวกัน

ส่วนนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แต่ไม่นำไปใช้ในการเทียบโอน เห็นว่า ปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับการเรียนการสอนของวิทยากร คือ วิทยากรมีความรู้และประสบการณ์ แต่ไม่มีความชำนาญในการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยากรที่สอนวิชาชีพนั้น ส่วนหนึ่งเป็นข้าราชการครูที่สอนนักเรียนในระบบโรงเรียน ซึ่งเป็นการสอนวิชาสามัญ เมื่อมาสอนวิชาชีพก็ใช้หลักการในการถ่ายทอดความรู้แบบเดิม จึงทำให้การเรียนการสอนวิชาชีพไม่น่าสนใจ ซึ่งความจริงแล้ววิทยากรที่สอนวิชาชีพจะต้องมีความชำนาญในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี มีเทคนิคในการถ่ายทอด รู้จิตวิทยาของผู้ใหญ่ ซึ่งแตกต่างกับเด็กในโรงเรียน นอกจากนี้ครูผู้สอนจะต้องมีความใฝ่รู้ พัฒนาตนเอง โดยการเข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนาเกี่ยวกับวิชาที่สอนอย่างสม่ำเสมอ (ประชิด ตัวสกุล, 2538)

5. ด้านการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีความเห็นระดับปานกลางเช่นกันว่า ปัญหาที่สำคัญด้านการเข้าสู่ตลาดแรงงานคือการไม่สามารถหางานทำได้ ตรงกับสาขาที่เรียนจบมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา ยังขาดกระบวนการที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ กระบวนการแนะแนว ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจที่สำคัญอย่างหนึ่งในการจัดการศึกษา เพราะจะช่วยชี้ให้เห็นช่องทาง การเรียน มีข้อมูลและเข้าใจความต้องการของตลาดแรงงานเมื่อเรียนจบตามหลักสูตร แต่การดำเนินการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพที่ปฏิบัติอยู่ ไม่มีกระบวนการแนะแนวให้กับนักศึกษา ประกอบกับนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นมีทักษะในเชิงอาชีพต่ำ ทั้งนี้เพราะระยะเวลาในการฝึกทักษะมีน้อย เมื่อนักศึกษาเหล่านี้ออกไปสู่ตลาดแรงงาน ซึ่งจะต้องแข่งขันกับนักศึกษาที่เรียนจบจากสถาบันอื่น ซึ่งมีประสบการณ์และทักษะทางอาชีพสูงกว่า จึงทำให้ไม่สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้

6. ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพอิสระ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีความเห็นระดับปานกลางเช่นกันว่า ปัญหาที่สำคัญในด้านการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพอิสระ คือ การไม่มีเงินทุนเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพอิสระ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการประกอบกิจการใดก็ตาม ขณะเริ่มต้น สิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรก คือ ทุน (อ่ำไพ ศรีอรุณจันทร์, 2534) แต่นักศึกษาที่เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของศูนย์บริการการ

ศึกษานอกโรงเรียนอำเภอสามสะแกแสง ส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ขาดการบริการแหล่งข้อมูล และการตลาด รวมทั้งแหล่งเงินทุนด้วย ประกอบกับนักศึกษาเองยังไม่มีประสบการณ์ และยังไม่รู้ความต้องการของลูกค้า ทำให้ไม่กล้าเสี่ยงในการลงทุนเพื่อประกอบกิจการต่าง ๆ

7. ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีความเห็นระดับปานกลางเช่นกันว่า ปัญหาที่สำคัญของการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันคือ การไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลอื่นได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในขณะที่นักศึกษาเรียนวิชาชีพนี้ มุ่งเรียนเฉพาะทักษะในเชิงอาชีพเท่านั้น ไม่ได้ศึกษาถึงกระบวนการในการถ่ายทอดความรู้ให้กับคนอื่น ประกอบกับนักศึกษาเอง ยังมีประสบการณ์ในทางวิชาชีพไม่มากนัก จึงขาดความมั่นใจที่จะถ่ายทอดความรู้ให้กับคนอื่น

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. การจัดวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นนั้นควรเน้นการฝึกปฏิบัติเป็นหลัก เช่น เดิมโดยมีภาคทฤษฎีเป็นตัวเสริม นอกจากนี้ควรเสริมเนื้อหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และข้อมูลด้านการตลาดไปด้วย ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอควรขยายระยะเวลาในการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้มากกว่า 100 ชั่วโมง เพราะเวลาที่ใช้สอนนี้ไม่เพียงพอต่อการฝึกทักษะวิชาชีพเท่าที่ควร

2. กรมการศึกษานอกโรงเรียน ควรมอบอำนาจให้หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอสามารถจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนวิชาชีพได้เอง เพราะหากมอบให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจัดซื้อให้จะทำให้ล่าช้าไม่ทันต่อความต้องการของผู้เรียน

3. กรมการศึกษานอกโรงเรียนจะต้องจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์และสื่อต่าง ๆ ให้กับนักศึกษาได้อย่างเพียงพอ

โดยเฉพาะงบประมาณในด้านการจัดซื้อสำหรับคันทันที่เกี่ยวกับวิชาชีพ

4. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ซึ่งมีหน้าที่ในการอบรมวิทยากรวิชาชีพ ควรจะเน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รู้ เข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานวิชาชีพ และเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษานอกโรงเรียน, จิตวิทยาผู้ใหญ่ เพื่อจะได้นำไปใช้ประกอบการถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. ศูนย์บริการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอจะต้องจัดกระบวนการแนะแนวให้กับ
นักศึกษาวิชาชีพทั้งก่อนเรียนและหลังจากจบการศึกษาตามหลักสูตรแล้ว เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้
เข้าใจเกี่ยวกับตลาดแรงงานและการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ

6. ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา ควรจัดตั้งกองทุนสวัสดิการ
เพื่อให้นักศึกษากู้ยืมเงินไปลงทุนในการประกอบอาชีพ

ข. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาโดยใช้หัวข้อเดียวกันนี้ แต่ใช้พื้นที่ต่างกันในจังหวัดนครราชสีมา
เพื่อหาข้อสรุปในการกำหนดเป็นนโยบายของจังหวัด

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพปัญหาและการนำความรู้
ไปใช้ของนักศึกษา ที่ศึกษาเพื่อการเทียบโอนวิชาชีพด้วยวิธีการอื่น ๆ